

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.163/2021/33. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2021. december 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. december 29. napján kelt 12.B.794/2010/828. számú ítéletét terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Az elsőfokú ítéletnek az V.r. vádlott bűnösségét pénzmosás vétségében [Btk. 400.§ (1) bek. b) pont (2) bek. a) pont] megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezi és a vele szemben az 1978. évi IV. törvény 303/A.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétsége miatt folyamatban lévő eljárást megszünteti.

A büntetését – a halmazati büntetésre utalás mellőzésével – 540 (ötszáznegyven) napi tétel, napi tételenként 10.000,- (tízezer) forint, összesen 5.400.000,- (ötmillió-négyszázezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vagyonelkobzást mellőzi.

Az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó rendelkezést akként pontosítja, hogy a kiszabott 5.400.000,- (ötmillió-négyszázezer) forint pénzbüntetésbe az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt beszámítja oly módon, hogy egynapi előzetes fogvatartás és egy nap házi őrizetben töltött idő egynapi tétel pénzbüntetésnek felel meg, ezáltal a kiszabott pénzbüntetést teljes egészében lerovottnak tekinti.

terhelt5 V. r. vádlott fogvatartására vonatkozó adatokat akként pontosítja, hogy a vádlott 2003. augusztus 27. napjától augusztus 28. napjáig őrizetben, 2003. augusztus 29. napjától 2003. december 10. napjáig előzetes letartóztatásban, 2003. december 11. napjától 2003. december 14. napjáig házi őrizetben, 2003. december 15. napjától 2004. december 7. napjáig

ismét előzetes letartóztatásban, 2004. december 8. napjától 2005. május 11. napjáig házi őrizetben, 2005. május 12. napjától 2008. augusztus 28. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt.

A tárgyalási határnapok között a 2015. május 5. és 7-i határnapot is feltünteti.

terhelt5 V. r. vádlott tényleges tartózkodási helye: cím1

Egyebekben az elsőfokú ítéletet terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság tájékoztatja terhelt5 V. r. vádlottat, hogy kártalanítás jár a letartóztatásért, házi őrizetért, valamint az ezek elrendelését megelőzően elrendelt őrizetért, ha a bíróság a terhelt bűnösségét jogerősen megállapította és annak tartama meghaladja a jogerősen kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát.

A kártalanítási igény a kártalanítást igénylő választása szerint egyszerűsített kártalanítási eljárásban vagy kártalanítási perben érvényesíthető. A kártalanítási igény fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesíthető.

A kártalanítási igényt az állammal szemben kell érvényesíteni.

A kártalanítást igénylő a kártalanítást megalapozó határozat vele történő közlésétől számított egy éven belül érvényesítheti a kártalanítási igényét. E határidő elmulasztása jogvesztő.

terhelt5 V.r. vádlott a kézbesítés útján közölt ítélettel szemben a közléstől számított nyolc napon belül a Kúriához címezve, a Fővárosi Ítéltáblánál jelenthet be fellebbezést. A fellebbezés az ellentétes döntést, illetve kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583.§ (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést (a büntetést, az ítélet egyszerűsített felülvizsgálat alá tartozó rendelkezéseket vagy az indokolást) sérelmezheti.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Főügyészség terhelt1 és társai ellen sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt indult büntetőügyben az egyes vádlottakkal szemben több vádirattal emelt vádat, de terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában a Budapesti V. és VIII. Kerületi Ügyészség is nyújtott be vádiratot. terhelt5 V. r. vádlottal szemben az alábbi vádiratok alapján indult eljárás:

[2] - a Fővárosi Főügyészség a 2005. augusztus 24. napján kelt Kúo.14239/2003/637-VII. sz. vádiratával az V. r. vádlottat az 1978. évi IV. tv. 303/A § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő különösen nagy értéket meghaladó, gondatlanságból elkövetett pénzmosás vétségével,

- a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség a 2007. április 26. napján kelt B.12507/2006/2-I. számú vádiratával az 1978. évi IV. tv. 298/D § a) pontjába ütköző jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetével vádolta.

[3] A Fővárosi Bíróság 2008. augusztus 28. napján kelt 4.B.728/2005/550. számú ítéletével terhelt5 V. r. vádlottat az 1978. évi IV. törvény 303/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétségében, és az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontja szerint minősülő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetében mondta ki bűnösnek. Ezért őt – halmazati büntetésül – 1 év 8 hónap börtönbüntetésre ítélte és vele szemben 59.219.200,- forintra vagyonelkobzást rendelt el. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2010. május 27. napján kelt 2.Bf.320/2009/149. számú határozatával az elsőfokú ítéletet terhelt1 I. r., terhelt2 II. r., terhelt3 III. r., terhelt4 IV. r., terhelt5 V. r., terhelt6 VI. r., terhelt7 VII. r., terhelt8 VIII. r., terhelt9 IX. r., terhelt10 X. r., terhelt11 XI. r., terhelt12 XII. r., terhelt14 XIV. r., terhelt15 XV. r., terhelt16 XVI. r. és terhelt18 XVIII. r. vádlottak tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította

[4] A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék 2015. december 29. napján kihirdetett 12.B.794/2010/828. számú ítéletében terhelt5 V. r. vádlottat pénzmosás vétségében [Btk. 400. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés a) pont] és jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetében [Btk. 408. § a) pont] mondta ki bűnösnek. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap – börtön fokozatú – szabadságvesztésre ítélte, továbbá 59.219.200. forint vagyonelkobzást rendelt el vele szemben. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, végrehajtása elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, továbbá az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról akként, hogy egy napi előzetes letartóztatás és négy napi házi őrizet felel meg egy napi szabadságvesztésnek. terhelt5 V. r. vádlott motozása során és a lakásán lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette és azokat az V. r. vádlott részére kiadni rendelte. Kötelezte továbbá 878.964,- forint bünyügyi költség megfizetésére. A rendelkező rész jogorvoslati záradékában rögzítette, hogy az ítélet ellen a tárgyaláson jelen nem lévő V. r. vádlott – aki a törvényszékhez 2015. október 13. napján eljuttatott beadványában kérte az eljárás távollétében történő lefolytatását – az ítélet kézbesítésétől számított 8 napon belül fellebbezéssel élhet.

[5] Az elsőfokú ítéletet az ügyész az V. r. vádlott vonatkozásában a kihirdetésekor tudomásul vette, az V. r. vádlott kirendelt védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

[6] A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú eljárásban 2017. március 20. napján hozott 8.Bf.392/2016/113-I. számú végzésével terhelt5 V. r. vádlott ügyét terhelt1 és társai ellen folyamatban lévő ügytől elkülönítette, és az iratokat az elsőfokú ítélet V.r. vádlottnak történő kézbesítése érdekében visszaküldte az elsőfokú bíróságnak. A fellebbezéssel érintett további vádlottak vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 2017. március 22. napján kihirdetett 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével hozott döntést, így terhelt1 I. r., terhelt2 II. r., terhelt7 VII. r., terhelt9 IX. r., terhelt11 XI. r., terhelt14 XIV. r., terhelt15 XV. r. és terhelt16 XVI. r. vádlottak vonatkozásában a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. ítélete 2017. március 22. napján jogerőre emelkedett.

[7] Az elsőfokú bíróság a 2020. február 24. napján kelt 1206. számú átiratával ismételten felterjesztette az iratokat közvetlenül a Fővárosi Ítéltáblára másodfokú elbírálásra, amelyet 3.Bf.62/2020. számon lajstromoztak. Az ítéltábla a 2020. május 18-án kelt 3.Bf.62/2020/5. számú átiratával azzal küldte vissza az iratokat, hogy a felterjesztésnek a Be. 588. § (2) bekezdésében írt feltételei nem állnak fenn, mivel az elsőfokú ítélet szabályszerű kézbesítése továbbra sem történt meg, ügyvéd1 ügyvéd kézbesítésre vonatkozó nyilatkozata – amelyben az ügyvéd a vádlott családjától származó információ alapján tájékoztatta arról a bíróságot, hogy a vádlott az elsőfokú ítéletet megkapta – önmagában nem alkalmas a kézbesítés hitelt érdemlő igazolására. Ismételten felhívta a törvényszéket a szabályszerű kézbesítés iránti intézkedések soron kívüli megtételére, és az iratok fellebbviteli főügyészsen keresztül történő felterjesztésére.

[8] Az iratokat ezt követően a törvényszék a jelenlegi másodfokú eljárás lefolytatására 2021. február 18-án terjesztette fel az eljárásra kijelölt Pécsi Fellebbviteli Főügyészség útján, mivel a Legfőbb Ügyészség a 2021. március 30. napján kelt BF.1215/2008/135. számú határozatával az terhelt5 V. r. vádlottal szemben folyamatban lévő másodfokú bírósági eljárásból a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészséget a Be. 27. § (1) bekezdés a) pontjában és (6) bekezdésében írt okból kizárta, egyúttal a büntetőbíróság előtti másodfokú ügyészi feladatok ellátására a Pécsi Fellebbviteli Főügyészséget kijelölte. Az iratok 2021. június 1. napján érkeztek a Fővárosi Ítéltáblára, ahol azokat 3.Bf.163/2021. számon lajstromozták.

[9] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség BF.66/2021/5. számú átiratában terhelt5 V. r. vádlott cselekményeinek elbírálását az elkövetésük idején hatályban volt 1978. évi IV. tv. szabályai szerint tartotta indokoltnak. Ennek oka, hogy az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazva V. r. vádlott egyik cselekményének büntethetősége elévült. Az ítéleti tényállás II/a. és VIII. pontjában szereplő cselekmények elkövetési ideje 2000. november 16. napja és 2003. augusztus 29. napja közé esik. Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. tv. szerint a vádlott II/a. pontban meghatározott cselekménye a 303/A § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétsége, melynek büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés, míg a VIII. tényállásban rögzített cselekménye a 298/D §-ba ütköző jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette, amely 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az 1978. évi IV. tv. 33. § (1) bekezdés b) pontja akként rendelkezik, hogy a büntethetőség a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de – ha e törvény másként nem rendelkezik – legalább 3 év elteltével évül el. A Fővárosi Ítéltábla a

2017. március 20. napján hozott 8.Bf.392/2016/113-I. számú végzésével terhelt5 V. r. vádlott ügyét elkülönítette. Az elkülönítő végzés óta – amely az ügyészség álláspontja szerint az elévülést félbeszakította – 3 év eltelt anélkül, hogy sor került volna az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekményre. Mindez azt jelenti, hogy a pénzmosás vétségének büntethetősége elévült. Erre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazva állapítsa meg a pénzmosás vétsége büntethetőségének elévülését, ezért e részében az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 607. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az 567. § (1) bekezdés a) pontjára – helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg. Az V. r. vádlott fennmaradó cselekményét az 1978. évi IV. tv. 298/D §-ba ütköző jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntettének minősítse, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[10] A jelenlegi másodfokú eljárásban terhelt5 V. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indoklásában a fellebbezését fenntartva kifejtette, hogy álláspontja szerint az V. r. vádlott terhén megállapított pénzmosás vétsége mellett a jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette büntethetősége is elévült, ezért mindkét bűncselekmény vonatkozásában a büntetőeljárás megszüntetésére tett indítványt. Érvelése szerint az V. r. vádlott bűnösségét az elsőfokú bíróság az 1978. évi IV. tv. 303/A § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétségében, továbbá a 298/D § a) pontja szerint minősülő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettében mondta ki, mindkét bűncselekmény miatt kiszabható büntetési tétel felső határa három évig terjedő szabadságvesztés. Az 1978. évi IV. tv. 33. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével, így az elévülési idő álláspontja szerint három év mindkét bűncselekmény esetében. Erre figyelemmel – mivel az ügyek korábbi másodfokú eljárásban történt elkülönítése az elévülést nem szakította félbe – mindkét cselekmény büntethetősége elévült. Hangsúlyozta azt is, hogy az eljárás elévülés miatti megszüntetése esetén – miután nem alkalmazható az 1978. évi IV. tv. 77/B és 77/C §-a sem – a vagyonelkobzás mellőzésének van helye.

[11] Az ítéltábla a fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen terhelt5 V. r. vádlott szabályszerű értesítés ellenére nem vett részt.

[12] A védő a nyilvános ülésen írásban indokolt fellebbezését fenntartva indítványozta mindkét bűncselekmény vonatkozásában az elévülésre tekintettel a büntetőeljárás megszüntetését, és a vagyonelkobzás mellőzését.

[13] Az ügyész a nyilvános ülésen az írásbeli átiratában foglaltakat szintén fenntartotta, és a bűncselekmény elkövetése idején hatályos büntető törvény alkalmazásával a pénzmosás vétsége vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetést, a jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette vonatkozásában az elkövetéskori büntető törvény szerinti minősítés mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[14] A védő által bejelentett fellebbezés az alábbi eredményre vezetett.

[15] A másodfokú bíróság terhelt5 V. r. vádlott védőjének felmentésre irányuló fellebbezésére tekintettel az ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző

bíróági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül. A felülbírálat a bejelentett jogorvoslat tartalmára figyelemmel teljeskörű volt, a Be. 590. § (2) bekezdés alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban sérelem nélkül érvényesültek-e az eljárási szabályok, valamint a Be. 590.§ (7) bekezdése alapján – hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezésekre is. A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy 2018. július 1. napjától új eljárási törvény lépett hatályba a korábban hatályban volt 1998. évi XIX. törvény helyett, így az eljárási cselekmények törvényes voltát a foganatosítása idején hatályban lévő normák alapján kellett megítélni (EBH2008.1757.), a Be. 870. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezés szerint is a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza. Az ítéltábla a törvényszék eljárásának törvényességét e rendelkezésnek megfelelően vizsgálta.

[16] A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat – köztük a megismételt eljárásra vonatkozó, az eljárási cselekmény idején hatályos eljárási szabályokat is – megtartotta. A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.320/2009/149. számú, a Fővárosi Bíróság 4.B.728/2005/550. számú ítéletét hatályon kívül helyező végzésében terhelt5 V. r. vádlottnak a VIII. tényállási pontban rögzített cselekménye vonatkozásában nem jelölte meg hatályon kívül helyezési okként az 1998. évi XIX. tv. 376. § (1) bekezdésében rögzített megalapozatlanságot, miután ezen hatályon kívül helyezési ok – mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság is megfelelően hivatkozott (elsőfokú ítélet 47. oldal) – azokat a tényállási pontokat érintette, ahol terhelt1 vallomása bizonyítékkul szolgált. A hatályon kívül helyező végzés indokolása szerint terhelt1 nyomozás során tett vallomásának a bírósági tárgyalás anyagává tételére nem az irányadó törvényi rendelkezések maradéktalan megtartásával került sor (2.Bf.320/2009/149. számú végzés 26. oldala második bekezdés). A megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezési ok ilyen módon az V. r. vádlottnak az elsőfokú ítélet II/a. pontjában írt cselekményét érintette. A megismételt eljárásban terhelt1 kezdetben nem tett vallomást, élt a vallomástétel megtagadásának jogával, így az elsőfokú bíróság nyomozati szakban tett vallomásait a 2010. december 1. napján kezdődő tárgyalássorozat során – melyet az ülnök személyében történt változás miatt 2015. január 13. napjától kezdődően az 1998. évi XIX. tv. 287. § (4) bekezdése alapján a tárgyalás anyagának ismertetésével megismételt – felolvasással tette a tárgyalás anyagává. A többi vádlott, továbbá a tanúk vallomása, a szakértői vélemények kapcsán észrevételezési jogával élt, majd a perbeszédnek elhangzása után – 2015. október 15. napján – bejelentette, hogy vallomást kíván tenni. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ismét megnyitotta a bizonyítási eljárást, terhelt1 vallomást tett, azonban a kérdésekre nem kívánt válaszolni. Az I. r. terhelt nyomozati vallomásának az 1998. évi XIX. tv. 291. § (1) bekezdés szerinti tárgyalás anyagává tételével a megalapozatlanságot eredményező eljárási szabálysértést a megismételt eljárásban tehát az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával kiküszöbölte. A hatályon kívül helyező végzés VIII/2. pontjában rögzített, az 1998. évi XIX. tv. 373. § (1) bekezdés II/d. pontban írt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés szintén terhelt5 V. r. vádlott II/a. tényállásban rögzített cselekményével volt kapcsolatos, miután személy1 igazságügyi szakértő meghallgatására a 2006. június 27-i határnapon terhelt5 és védője távollétében került sor. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény, valamint a szakértő meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv tárgyalás anyagává tételével ezen eljárási szabálysértést is kiküszöbölte (2011. október 7-i tárgyalási jegyzőkönyv, 2015. január 15-i jegyzőkönyv).

[17] A hatályon kívül helyezés folytán megismételt elsőfokú eljárásban terhelt5 V. r. vádlott 2015. szeptember 24. napjáig az őt érintő tárgyalási határnapokon szabályszerű idézésre megjelent, a védői perbeszédekkel folytatódó 2015. szeptember 28-i tárgyaláson azonban már nem vett részt. A tárgyaláson a III. r. vádlott védője, ügyvéd1 bejelentette, hogy tudomása szerint az V. r. vádlott határrendészeti őrizetbe került külföldi országban (21. kötet 487. oldal). 2015. október 1-én megtartott tárgyaláson a tanács elnöke megállapította a III. r. vádlott védőjétől szerzett információ alapján, hogy a vádlott még nem érkezett vissza Magyarországra. Az elsőfokú bírósághoz 2015. október 13. napján eljuttatott sajátkezűleg írt és aláírt beadványában – melynek keltezése 2015. október 2. – terhelt5 V. r. vádlott kérte az eljárás távollétében történő lefolytatását és a döntés meghozatalát, mert nem tartózkodik Magyarországon, és „valami történt vele” (elsőfokú bírósági iratok 21. kötet, a 2015. október 13-i tárgyalási jegyzőkönyv után lefűzött sorszámozatlan irat). Miután az V. r. vádlott a 2015. szeptember 28-át megelőző határnapokon jelen volt, a további határnapokra szóban szabályszerűen idézve volt. A vádlott nyilatkozatából kitűnik, hogy tudomása volt az 1998. évi XIX. tv. 279. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésről, miszerint a tárgyalás a távollétében is megtartható, és vele szemben az eljárás befejezhető, ha előzetesen bejelenti, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni, és a meg nem jelenéshez a bíróság hozzájárul. Erre a főszabálytól – a terhelt tárgyalási jelenlététől – eltérésre a 92/2011. BK vélemény szerint a tárgyalás folyamatában és indítványra is lehetőség van (II. pont), továbbá hogy ha a terhelt távolmaradást bejelentő nyilatkozata nem a tárgyalást megelőzően történik, hanem a tárgyalás megtartása alatt érkezik meg, az ügyet érdemben a vádlott távollétében – a kötelező védelem biztosítása mellett – be lehet fejezni [(92/2011. BK vélemény V. pont), Kúria Bfv. 1501/2016/7.sz. határozata]. Az elsőfokú bíróság nyilvánvalóan hozzájárult a vádlott távollétéhez, miután terhelt5 felkutatására, tartózkodási helyének felderítésére intézkedést nem tett. Amennyiben a bíróság hozzájárult a vádlott távolmaradásához, a további határnapokra idézni nem szükséges, mert a vádlott tárgyalásról távolmaradást kérő nyilatkozata az egész elsőfokú bírósági tárgyalásra vonatkozik, és lehetősége van a bejelentésre a vádlottnak abban az esetben is, ha más ügyben fogvatartásba kerül (92/2011. BK vélemény VI. pontja, BH2015. 217. sz. eseti döntés). Fentiekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú felülbírálatnak e körben eljárásjogi akadálya nem volt.

[18] Ugyanakkor a másodfokú bíróságnak a főügyészi indítványban, valamint a védő fellebbezése indokolásában hivatkozottakra, továbbá arra figyelemmel, hogy a feltétlen hatályon kívül helyezési okok vizsgálata a megalapozottság vizsgálatát megelőzi, bekövetkezésük az érdemi felülbírálat akadályát képezi, a Be. 567.§ (3) bekezdés szerint pedig a bíróság a Be. 567.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott okok észlelésekor az eljárást nyomban megszünteti, elsődlegesen terhelt5 V. r. vádlott terhére rótt bűncselekmények büntethetőségének elévülése vonatkozásában kellett állást foglalnia.

[19] A megismételt eljárásban 2015. december 29. napján kihirdetett 12.B.794/2010/828. számú ítéletet terhelt5 V. r. vádlott részére az ítélethirdetést követően az elsőfokú bíróság, az iratok felterjesztése után pedig a másodfokú bíróság is megkísérelte kézbesíteni az alábbiak szerint.

[20] A Fővárosi Törvényszék által megtett intézkedések:

[21] - Az elsőfokú bíróság a 2016. május 25-én kelt 841-I. számú bírói intézkedés szerint rövid úton megkereste az V. r. vádlott védőjét, aki védence elérhetőségét nem tudta közölni. Az elsőfokú bíróság terhelte⁵ V. r. vádlott tartózkodási helyével kapcsolatosan korábban annyi adattal rendelkezett, hogy az V. r. vádlott 2015. szeptember 24-ét követően határrendészeti őrizetbe került külföldi országban (2015. szeptember 28-i jkv., ügyvéd1, a III. r. vádlott védőjének bejelentése szerint). Ugyanezen bírói utasítás alapján a törvényszék megkeresést intézett a NEBEK Sirene Iroda vezetőjéhez az V. r. vádlott esetleges külföldiországi fogvatartásának adatai közlése iránt. A 2016. június 09-én érkezett válaszában a NEBEK arról tájékoztatta a bíróságot, hogy az EUROPOL közreműködésével továbbították a megkeresést a külföldi hatóságoknak, akik azonban sürgetés ellenére sem adtak választ.

[22] - A 2016. június 10-i bírói utasítás szerint a törvényszék lekérte az V. r. vádlott lakcímadatait, amely szerint a terhelte lakcíme 2009. január 20-tól cím² A bíróság ugyanezen a napon megkereste a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságot soron kívüli lakcímenőrzés érdekében. A 2016. június 21-én érkezett rendőri jelentés szerint a lakásban már nem terhelte⁵ lakik, az ott lakó bérlő nem ismerte őt. A járőrnek azonban sikerült felvenni a kapcsolatot az V. r. vádlott fiával, személy²-vel, aki elmondta, hogy az édesapja házi őrizetben van külföldi országban, telefonos elérhetőségét nem, csak e-mail címét tudta megadni emailcím¹

[23] - Időközben a 2016. június 15-én kelt beadványában ügyvéd² ügyvéd mint terhelte⁵ külföldi büntetőeljárásban eljáró meghatalmazott védője bejelentette a törvényszéknél az V. r. vádlott külföldi fogvatartásának helyét (bv¹). Egyúttal vállalta, hogy az ügyvédi irodája (iroda¹ Ügyvédi Iroda) kézbesíti részére az elsőfokú ítéletet. Az ügyvédi iroda külföldi büntetőeljárásra vonatkozó meghatalmazását beadványához csatolta. (Elsőfokú bírósági iratok 25. kötet 849. szám).

[24] - Az elsőfokú bíróság 2016. június 15-én lekérte az V. r. vádlott bűnügyi nyilvántartási adatait (elsőfokú bírósági iratok 850. szám), majd egy 65 oldalas kivonatot készített az elsőfokú ítéletből terhelte⁵ V. r. vádlott számára az őt érintő részekből. Az ítélet-kivonatot lefordíttatta külföldi 2 nyelvre (elsőfokú bírósági iratok 850., 851-I. szám), majd azt a 2016. július 18-i bírói utasításban megküldeni rendelte az V. r. vádlott részére ügyvéd¹ ügyvéden keresztül.

[25] - ügyvéd¹ ügyvéden keresztül a kézbesítés nem járt sikerrel, ezt tanúsítja a 2016. szeptember 02-án kelt e-mail, amelyben a törvényszék soron kívül kérte az ítélet-kivonathoz tartozó kézbesítési ív külföldi 2 nyelvű fordítását is, mivel az ítéletet ügyvéd¹ ügyvéd útján nem sikerült kézbesíteni. A 2016. október 14. napján kelt bírói intézkedéssel elrendelte az ítélet-kivonat és a kézbesítési ív kézbesítését az Interpol átiratában feltüntetett külföldi büntetés-végrehajtási intézetbe.

[26] - Miután a közvetlen kézbesítési kísérlet sem vezetett eredményre, az elsőfokú bíróság 2016. november 10-én jogsegélykérelmet fogalmazott meg a Marseille-i Törvényszék elnökhelyettesének címezve a 2012. évi CLXXX. törvény 36. § (3) bekezdés alapján (elsőfokú bírósági iratok 870. szám). A 2016. november 16-án kelt átiratában megkereste az Országos Bírósági Hivatalt, hogy a külföldi nyelvre lefordított jogsegélykérelmet az külföldi 2 nyelvű ítélet-kivonattal és kézbesítési ívvel együtt továbbítsák a külföldi törvényszéknek.

[27] - A BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztálya a Fővárosi Törvényszékre 2017. március 21-én érkezett átiratában arról adott tájékoztatást, hogy a külföldi hatóságok jogsegélykérelme alapján nyomozást folytatnak a Marseille-i Bíróság előtt terhelt5 ellen pénzmosás büntette miatt indult büntetőügyben. Az V. r. vádlottat a külföldi hatóságok 2015. szeptember 26-án feltartóztatták a külföldi országból 2 külföldországba tartó autópályán és pénzmosás büntettének gyanúja miatt büntetőeljárást indítottak vele szemben, mivel nem tudott elszámolni a gépkocsijából előtalált közel 2 millió euróval. Adatok merültek fel arra is, hogy az Európai Unió területére történő illegális bevándorlás elősegítésével összefüggésbe hozható személlyel állt kapcsolatban. A külföldi hatóságok terhelt5nal kapcsolatban keletkezett iratok másolatban történő megküldését kérték.

[28] - Az elsőfokú bíróság a 2017. május 31-én kelt bírói utasítás 13. pontjában elrendelte az V. r. vádlott ítélet-kivonatának külföldi nyelvű fordítását (elsőfokú bírósági iratok 946. szám). A 2017. június 19-én kelt hivatalos feljegyzésben rögzítette, hogy a külföldi hatóságok részben nem az V. r. vádlottat érintő iratok megküldését kérték, illetve a kérelmük pontosításra szorul, majd 2017. június 21-én a törvényszék elrendelte a külföldi hatóságoktól érkezett jogsegélykérelem magyar nyelvre történő lefordítását – ez volt az elsőfokú bíróság kézbesítéssel kapcsolatos utolsó intézkedése.

[29] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében 2016. június 29-én felterjesztette az iratokat másodfokú elbírálás végett, amelyet a Fővárosi Ítéltáblán 8.Bf.392/2016. ügyszámon lajstromoztak. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2016. december 07. napján kelt és a Fővárosi Ítéltáblára 2017. január 13. napján érkezett BF.679/2011/15-I. számú külföldi 2 nyelven is mellékelt átiratában az V. r. védőjének fellebbezését alaptalannak tartva terhelt5 V. r. vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[30] A másodfokú bíróság terhelt5 idézésével és az elsőfokú ítélet kézbesítésével kapcsolatosan az alábbi intézkedéseket tette:

[31] - A másodfokú bíróság a 2017. január 17-én kelt kitűző végzésében az V. r. vádlottat idézni rendelte kirendelt védőjével együtt a 2017. március 20., 21., 22. és 2017. április 11. és 12. napjára kitűzött nyilvános ülésre a Debreceni Ítéltábla székhelyére. Értesíteni rendelte továbbá a külföldi ország 3 külföldi 2 Nagykövetségét (másodfokú bírósági iratok 28. szám).

[32] - 2017. január 18-án lekérte az V. r. vádlott bűnügyi nyilvántartási adatait (másodfokú bírósági iratok 28-III. szám), 2017. február 06-án pedig a lakcímnnyilvántartás adatait, amely az addigi cím3 száma alatti lakcímét mutatta (másodfokú bíróság iratok 44-II. szám).

[33] - 2017. február 03-i intézkedésével – miután az V. r. vádlott korábbi védőjét kérelmére a kirendelés alól felmentette – elrendelte az új védőt kirendelő végzés, valamint a nyilvános ülésre szóló idézés és az ahhoz kapcsolódó tájékoztató külföldi 2 nyelvre történő fordítását, és az külföldi 2 nyelvre fordított elsőfokú ítélet kivonata és a fellebbviteli főügyészség indítványa mellett ezen iratok kézbesítését kérve külföldi nyelvű jogsegélykérelemmel fordult a külföldi büntetés-végrehajtási intézetnek parancsnokához.

Ugyanezen a napon elrendelte a hirdetményi úton történő kézbesítést is az V. r. vádlott részére legutolsó ismert, címX lakcíme (másodfokú bírósági iratok 44. szám). Az ítéltábla ugyancsak 2017. február 03-án rövid úton megkereste ügyvéd2 ügyvédet – aki korábban vállalta az elsőfokú ítélet terhelt5 részére történő kézbesítését – aki azonban az V. r. vádlott aktuális tartózkodási helyéről nem rendelkezett semmilyen információval, csak annyit tudott elmondani, hogy a terheltet azóta egy másik büntetés-végrehajtási intézetbe átszállították (másodfokú bírósági iratok 42. szám). Az ítéltábla 2017. február 06-án lekérdezte a FÖNIX rendszert, mely szerint az V. r. vádlott magyarországi büntetés-végrehajtási intézetben nem volt fogvatartásban. Tanácselnöki felhívásra ügyvéd2 a 2017. február 16-án érkezett beadványában megerősítette, hogy terhelt5 tartózkodási helyéről nincs tudomása, az elsőfokú bírósági eljárás idején a bv2ben volt fogvatartásban, innen küldte meg a törvényszék részére a távollétes eljárás lefolytatása iránti sajátkezüleg írt kérelmét. Az ügyvéd tudomása szerint innen 2016. évben átszállították a bv1 Intézetbe, további hollétéről nem volt információja.

[34] - Az elsőfokú ítélet terhelt5 V. r. vádlott részére történő kézbesítésével kapcsolatos utóiratokat a Fővárosi Törvényszék pótlólag felterjesztette az ítéltáblára, így azokról a másodfokú tanács tudomással bírt, ezáltal értesült a BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztályának 2017. március 21-i átiratában foglaltakról is, amely lényegében a másodfokú bíróság külföldi hatóságok felé küldött jogsegélykérelmére adott választ tartalmazta.

[35] Az átirat tartalmáról a Fővárosi Ítéltáblának is tudomása volt, mert a külföldi igazságügyi minisztérium alá tartozó Nemzetközi Bűnügyi Jogsegély Hivatal részéről személy3 által 2017. március 16-án küldött e-mailről a Fővárosi Ítéltáblát kontakt személy neve az Európai Igazságügyi Hálózat kontakt ponti feladatokkal megbízott bíró tájékoztatta (Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/129. sz. átirata). Az e-mail szerint a külföldi hatóságok előtt folyamatban lévő ügygel kapcsolatos tájékoztatás kérése mellett a jogsegély útján részükre megküldött megkereséssel kapcsolatosan a másodfokú bírósági iratok V. r. vádlottra vonatkozó részének külföldi nyelvű megküldését is kérték a jogsegélykérelem teljesítéséhez. Az átiratban az ítéltábla kifejtette, hogy a külföldi hatóságok eddig kötelességüket megszegve a kézbesítésre történő megkeresést figyelmen kívül hagyták, így az elsőfokú ítélet V. r. vádlott részére nem lett kézbesítve.

[36] - A Fővárosi Ítéltábla 2017. március 20. napján kelt 8.Bf.392/2016/129. számú végzésével terhelt5 V. r. vádlott ügyét elkülönítette terhelt1 és társai ellen folyamatban lévő üggtől.

[37] - A külföldi hatóságok megkeresésére pedig a Fővárosi Ítéltábla a 2017. március 29-én kelt átiratában arról tájékoztatta a BRFK Korrupció és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztályát, hogy a külföldi hatóságok inaktivitása miatt kellett az V. r. vádlottra elkülöníteni a büntetőeljárást. Jelezte továbbá, hogy a magyar bíróság csak a saját jogsegélykérelmének külföldi hatóságok általi teljesítését követően fog a külföldi hatóságok jogsegélykérelmének eleget tenni (másodfokú bírósági iratok 122. szám).

[38] - Az ítéltábla a 2017. április 21-én kelt 8.Bf.392/2016/129. számú átiratában azzal a felhívással küldte vissza az iratokat a törvényszéknek, hogy az elsőfokú ítéletet

kézbessítse az V. r. vádlott részére, majd az esetleges fellebbezésének megismerését követően ismételten terjessze fel az iratokat az ítéltáblára a másodfokú elbírálás végett.

[39] Az iratok visszaérkezését követően az elsőfokú bíróság a felhívásnak megfelelő intézkedést – a már ismertetett 2017. június 21. napján tett intézkedéseken, így az V. r. vádlottra vonatkozó ítélet rész külföldi nyelvre, míg a külföldi hatóságoktól érkezett megkeresés magyar nyelvre fordításának elrendelésén túl – nem tett.

[40] A Fővárosi Főügyészség a 2020. február 07-én érkezett átiratában az V. r. vádlottra vonatkozóan felvilágosítást kért az ügy állásáról. A megkeresésére adott válaszában a törvényszék ügyvéd1 ügyvéd nyilatkozatára hivatkozott, miszerint az ügyvéd az külföldi 2 nyelvű ítélet-kivonatot elektronikusan továbbította az V. r. vádlott családjának külföldi országba. A vádlott családjától azt a visszajelzést kapta, hogy megkapták az ítéletet és terhelte tud az ítélet tartalmáról. Az ügyvéd nyilatkozata szerint az V. r. vádlottat 2019 nyarán kiutasították külföldi országból, majd külföldön menekült státuszt kapott. Amikor külföldről Magyarországra jött a családjához látogatóba, a hatóságok elfogták őt és előbb idegenrendészeti őrizetbe, majd házi őrizetbe került a bíróság által ismert és zár alá vett ingatlanban. Kiutasították Magyarországról is, és a legutolsó információk szerint külföldön tartózkodik, ahol menekültként van nyilvántartva. A törvényszék jelezte, hogy egyéb információ nem áll rendelkezésére, a Bevándorlási Hivatal adhat bővebb felvilágosítást (Elsőfokú bírósági iratok 1204. szám).

[41] Az elsőfokú bíróság ezt követően 2020. február 24. napján kelt 1206. számú átiratával ügyvéd1 ügyvéd nyilatkozatára tekintettel felterjesztette az iratokat közvetlenül a Fővárosi Ítéltáblára másodfokú elbírálásra, amely 3.Bf.62/2020. számon került lajstromozásra.

[42] A Fővárosi Ítéltábla 2020. május 18-án kelt 3.Bf.62/2020. számú átiratával visszaküldte az iratokat a törvényszékre, miután az iratok felterjesztésnek Be. 588. § (2) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn. Az elsőfokú ítélet szabályszerű kézbesítése ugyanis továbbra sem történt meg, az elsőfokú bíróság ügyésznek megküldött válaszában rögzített ügyvédi nyilatkozat önmagában nem alkalmas a kézbesítés hitelt érdemlő igazolására. Ismételten felhívta a törvényszéket a szabályszerű kézbesítés iránti intézkedések soron kívüli megtételére, és az iratok fellebbezési főügyészségen keresztül történő felterjesztésére.

[43] Az iratok 2020. június 18-i visszaérkezését követően a törvényszék 2020. június 22-én kelt átiratában megkereste külföldi nagykövetséget az V. r. vádlott külföldi2 tartózkodásával, státuszával, elérhetőségével kapcsolatban. Érdeklődött továbbá, hogy a idegen nagykövetség vállalja-e az elsőfokú ítélet soron kívüli kézbesítését (elsőfokú bírósági iratok 1212. szám). külföld Nagykövetsége a 2020. július 10-én érkezett válaszlevelében közölte, hogy a idegen Bevándorlási Hivatal adatai szerint az V. r. vádlott külföldi2 tartózkodási hellyel rendelkezik (cím4). Az ítélet kézbesítését azonban nem vállalhatják, arra csak a külföldi2 Magyar Nagykövetség illetékes.

[44] Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a 2020. július 13-án kelt átiratában megkereste a külföldi2 Magyar Nagykövetséget az külföldi 2 nyelvű ítélet-kivonat, a

tértivevény és a kézbesítési ív kézbesítése iránt (elsőfokú bíróság iratok 1218. szám) – ennek eredménye nem ismert.

[45] A 2020. december 18-i hivatalos feljegyzés rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Nemzetközi Csoportja segítségével adatlekérést végzett, melynek eredménye alapján terhelt5 V. r. vádlott a tagállami ítéletek nyilvántartásában nem szerepel.

[46] 2020. december 21-én a törvényszék

- belföldi elfogatóparancsot bocsátott ki az V. r. vádlottal szemben (elsőfokú bírósági iratok 1233.) A belföldi elfogatóparancsot kiadni rendelte az ügyésznek, az V. r. vádlott védőjének, hirdetmény útján a terheltnek és a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságnak, feltöltötte a HERMON rendszerbe (elsőfokú bírósági iratok 1235. szám)

- megkereste az INTERPOL-t arra vonatkozóan, hogy az V. r. vádlott fogvatartásban van-e, ha igen, melyik bv. intézetben, illetve az elérhetőségéről van-e tudomásuk (elsőfokú bírósági iratok 1234. szám). Az INTERPOL ugyanezen a napon érkezett válaszában közölte, hogy az V. r. vádlott hollétével kapcsolatban semmilyen információval nem rendelkeznek (elsőfokú bírósági iratok 1236. szám)

- nemzetközi és európai elfogatóparancsot is kibocsátott az V. r. vádlottal szemben (elsőfokú bírósági iratok 1237., nemzetközi elfogató: 1237-I., európai elfogató: 1237-II. szám).

[47] Az Igazságügyi Minisztérium 2020. december 29-én kelt tájékoztatására (elsőfokú bírósági iratok 1240. szám) figyelemmel a törvényszék az európai elfogatóparancsot a 2021. január 04-én kelt végzésével visszavonta (elsőfokú bírósági iratok 1241. szám), mert felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén annak kibocsátására nincs törvényi lehetőség. A visszavonó határozatot elektronikusan megküldte ügyésznek, védőnek, IM-nek és a NEBEK-nek.

[48] Ezután terjesztette fel ismételten a törvényszék az iratokat a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség útján a Fővárosi Ítéltáblára másodfokú elbírálásra.

[49] A jelenlegi másodfokú eljárásban terhelt5 V. r. vádlott védőt hatalmazott meg, aki bejelentette a vádlott tartózkodási helyét, elektronikus elérhetőségét. Az ítéltábla külföldi 2 nyelven az V. r. vádlott részére postai úton, valamint – figyelemmel a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2021. évi LVIII. tv. 194. § (1) bekezdésében foglaltakra – elektronikus levelezési címére is megküldte az elsőfokú bíróság ítéletét, a főügyészi indítványt, valamint a nyilvános ülésre szóló értesítést. A postai úton kézbesített iratok „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza az ítéltáblára 2021. november 4. napján, míg az elektronikus levelezési címre küldött dokumentumok átvételét terhelt5 V. r. vádlott elektronikus úton 2021. október 27. napján visszaigazolta. Mindezek alapján rögzíthető, hogy az V. r. vádlott az elsőfokú ítéletet legkésőbb 2021. október 27. napján átvette, annak szabályszerű kézbesítése a részére megtörtént, azzal szemben jogorvoslatot nem jelentett be.

[50] Az elévülés vizsgálata kapcsán rögzíthető, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az ügy előbbre vitelét terhelt⁵ V. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet közzlése, ennek alapján az esetleges jogorvoslat bejelentése, majd az iratok másodfokú elbírálásra történő felterjesztése jelentette volna. Az ítélet ellen V. r. vádlott védője fellebbezést jelentett be, azonban az eljárási cselekmény idején hatályos 1998. évi XIX. tv. 341. § (2) bekezdése – mellyel egyező rendelkezést tartalmaz a Be. 588. § (2) bekezdése is – értelmében az iratok másodfokú bírósághoz történő felterjesztésének feltétele az is, hogy a fellebbezési határidő valamennyi jogosultra lejárjon, a vádlott esetében pedig a jogorvoslati idő csak az ítélet kézbesítésével kezdődhetett volna meg.

[51] Nem osztotta az ítéltábla az ügyészség azon álláspontját, hogy a másodfokú eljárásban az ügy elkülönítése olyan érdemi eljárási cselekménynek számított volna, amely az elévülést félbeszakította. A bírói gyakorlat elévülést félbeszakító hatást csak azoknak a terhelt ellen fogatosított intézkedéseknek tulajdonít, amelyek nem belső ügyviteli jellegűek, hanem érdemben szolgálják az ügy előbbre vitelét (1/2005. BJE határozat). A már részletezett okból – elsőfokú ítélet V.r. vádlott részére történő kézbesítésének elmaradása, a másodfokú eljárásban annak pótlására tett intézkedések eredménytelensége – történt elkülönítés az ítéltábla álláspontja szerint olyan adminisztratív jellegű intézkedés, melyet önmagában az eljárás előrevitelét célzó terhelttel szemben fogatosított eljárási cselekménynek nem lehet tekinteni, ekként az elévülést nem szakította félbe. Ilyen eljárási cselekménynek tekinthető ugyanakkor a másodfokú bíróságnak a külföldi hatóságok felé tett, az elsőfokú ítélet, valamint a nyilvános ülésre szóló értesítés kézbesítése érdekében intézett jogsegélykérelme, amely terhelt⁵ V. r. vádlott részére az elsőfokú ítélet szabályszerű kézbesítését, így az ügy továbbvitelét eredményezhette volna. A jogsegélykérelem kiadásának időpontja 2017. február 3. napja volt, amely azonban – miután a külföldi hatóságok további, nem a jogsegélykérelem tárgyát képező egyéb iratok megküldését tartották szükségesnek, és amelyet az ügyben eljáró másodfokú bíróság nem teljesített – nem járt sikerrel. Az iratok elsőfokú bíróságra visszaérkezését követően az ítélet kiadása érdekében nem történt intézkedés, így olyan eljárási cselekmény sem, amely az elévülést félbeszakította volna, hiszen a törvényszéknek az V. r. vádlottat érintő ítélet külföldi nyelvre történő fordításának elrendelése ugyancsak nem tekinthető az elkövetővel szemben fogatosított az ügy előbbre vitelét célzó eljárási cselekménynek (2017. június 21-i intézkedés). Ugyancsak nem tekinthető ilyennek az iratok Fővárosi Ítéltáblára 2020. február 24. napján történt ismételt felterjesztése sem, miután a felterjesztésre ügyvéd1 ügyvéd – aki a jelen eljárásban nem képviselte V. r. vádlottat, meghatalmazása a külföldi hatóságok előtt folyamatban lévő ügyre terjedt ki – nyilatkozatára került sor, amely a korábbiakban már ismertetettek szerint nem tekinthető szabályszerű kézbesítésnek, továbbá a kézbesítési kísérlet még a másodfokú bíróságnak az ügy elkülönítésére vonatkozó döntése előtt történt. Az elsőfokú bíróság csak az iratok ismételt visszaküldését – 2020. június 18. napját követően – több mint három év elteltével tett intézkedéseket az V. r. vádlott tartózkodási helyének felkutatására, így a külföldi Nagykövetségének megkeresése útján a vádlott tartózkodási helyének megállapítása (2020. június 22. napján kiadott megkeresésre 2020. július 10. napján érkezett válasz), a kézbesítés érdekében a külföldi² Magyar Nagykövetség megkeresése (2020. július 13.), amelynek azonban az eredménye sem ismert. Mindezek alapján az ítéltábla álláspontja szerint az utolsó elévülési időn belül tett érdemi eljárási cselekménynek – amely a bűncselekmény büntethetőségének elévülését megszakította volna – a külföldi hatóságok jogsegély útján történt megkeresése volt (2017. február 3.).

[52] terhelt5 V. r. vádlott cselekményei vonatkozásában a büntethetőség elévülése kérdésében való döntéshez vizsgálni kell az elévülésre vonatkozó büntetőjogi szabályokat is. Az Alkotmánybíróság a 11/1992. (III.5.) AB határozatában kifejtette, hogy „az elévülés ténykérdés, de jogi tények határozzák meg. Egyedül a bíróság állapíthatja meg jogerősen, azaz az ügyre és mindenkire irányadóan, hogy egy adott bűncselekmény büntethetősége elévült-e. Ennek megállapítása során az elévülési időre, és folyásának számítására az elkövetéskor hatályos törvény irányadó, kivéve, ha az elbíráláskor annál az elkövetőre nézve kedvezőbb szabály van hatályban”. Az elévülés bekövetkeztének azért van jelentősége, mert az elévüléssel végérvényesen megszűnik a bűncselekmény elkövetőjének büntethetősége. „Ha tehát az elévülés beállt, az elkövetőnek alanyi joga keletkezik arra, hogy ne lehessen megbüntetni. Ez az alanyi jog annak következtében nyílik meg, hogy a másik oldalon az állam büntető igénye megszűnt, ha eredménytelenül telt le az az idő, amelyet a törvényben büntető hatalmának gyakorlására, az elkövető üldözésére és megbüntetésére magának szabott”. Az elévült bűncselekményt - mivel az állam büntető igénye elenyészett - a büntethetőség szemszögéből ettől kezdve úgy kell tekinteni, mintha eredetileg sem állt volna fenn büntethetősége – rögzíti a már hivatkozott alkotmánybírósági határozat. Erre az alkotmányossági elvre figyelemmel vizsgálta az ítéltábla terhelt5 V. r. vádlottnak az ítélet II/a. és VIII. pontjában rögzített cselekményei kapcsán elsődlegesen a büntethetőség elévülésére vonatkozó büntetőjogi rendelkezéseket. A cselekmények elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével. Az V. r. vádlott II/a. tényállási pontban rögzített cselekménye az 1978. évi IV. tv. 303/A § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzmosás vétségeként minősül, melynek büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés. A tényállás VIII. pontjában meghatározott cselekmény az 1978. évi IV. tv. 298/D §-ába ütköző jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette, amely – a védői hivatkozással ellentétben – egy évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[53] Az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a vádlott II/a pontban írt cselekménye a 400. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétsége, melynek büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg a VIII. pontban rögzített cselekménye a Btk. 408. § a) pontja szerint minősülő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette, mely szintén 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A Btk. 26. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével.

[54] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy terhelt5 V. r. vádlott cselekményei vonatkozásában a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvény nem tartalmaz az elévülés szempontjából kedvezőbb szabályokat, így e cselekmény miatti büntethetőség elévülése kérdésében a főszabály az irányadó, azaz az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazandó. A tényállás II/a pontjában rögzített cselekmény vonatkozásában az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. tv. 303/A § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétségének büntethetősége az 1978. évi IV. tv. 33. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel elévült, ezért a Be. 607. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az 567. § (1) bekezdés a) pontjára – az elsőfokú bíróság ítéletét e részében hatályon kívül helyezte, és az eljárást e bűncselekmény vonatkozásában megszüntette.

[55] A VIII. pontban meghatározott jogosulatlan pénzügyi tevékenység bűncselekmény elévülési ideje az elkövetéskor és elbíráláskor hatályos büntető törvény szerint is öt év, így e bűncselekmény vonatkozásában a cselekmény büntethetőségének elévülése nem következett be, ezért a védőnek e bűncselekmény büntethetőségének elévülésére hivatkozása nem foghat helyt.

[56] Az ítéltábla terhelt5 V. r. vádlottnak az elsőfokú ítélet VIII. tényállási pontban meghatározott cselekménye kapcsán megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a büntetőjogi felelősség elbíráláshoz szükséges körülményeket feltárta, a bizonyítékokat az eljárási törvény szabályai szerint a tárgyalás anyagává tette.

[57] A tényállás megalapozottságának vizsgálata előtt – miután a Be. 561. § (3) bekezdése a b) és c) pontban külön nevesíti a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a bíróság által megállapított tényállást, erre figyelemmel a személyi rész nem a tényállás része – az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének terhelt5 V. r. vádlott személyi körülményei körében rögzített adatokat ellenőrizte. Ennek eredményeként a bűnügyi nyilvántartásban feltüntetett adatok alapján mellőzi terhelt5 V. r. korábbi elítéléseire vonatkozó adatokat, mivel azokat időközben a bűnügyi nyilvántartásból törölték és a [62] bekezdésben írtak szerint a vádlott fennmaradó cselekménye az elbíráláskor hatályos büntető törvény szerint bírálendő el. A Btk. 97. § (2) bekezdése szerint pedig a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. A mentesített személy büntetlen előéletűnek tekintendő, a törvény eltérő rendelkezése hiányában nem tartozik számot adni olyan elítéltetésről, amelyre nézve mentesítésben részesült. Ezzel összefüggésben a Kúria a BH2019.154. számon közzétett eseti döntésében rámutatott arra, hogy nem állapítható meg hátrányos jogkövetkezmény – a visszaesést kivéve – olyan elítélésre alapítottnak, amelyet a bűnügyi nyilvántartás nem tartalmaz, és ilyen elítélésre a bizonyítékok értékelése körében sem lehet hivatkozni.

[58] A tényállás megalapozottságának vizsgálata körében az ítéltábla megállapította, hogy a VIII. pontban megállapított tényállás a cselekmény kezdő időpontja vonatkozásában kisebb részben megalapozatlan a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján. A másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiküszöbölte, és az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az elsőfokú ítélet 142. oldal VIII. tényállási pont címszó alatti első bekezdését akként helyesbítette, hogy „terhelt5 vádlott 2000. szeptember 20. napja és 2003. augusztus 29. napja közötti időszakban nem rendelkezett a banklótól, illetve a pénzügyi szervezettől engedéllyel pénzügyi szolgáltatás és kiegészítő pénzügyi szolgáltatás végzésére, ennek ellenére pénzkölcsönzési és pénzváltási tevékenységet végzett üzletszerűen.”

[59] Az elkövetési idő kezdete terhelt5 V. r. vádlott 2005. január 6-i kihallgatásán tett vallomása, tanúl tanúvallomása alapján volt pontosítható. Az elkövetési idő végét az elsőfokú bíróság – az ítélet 679. oldal 2. bekezdésében írtak szerint – az V. r. vádlott előzetes letartóztatásba kerülése időpontjához kötötte, azonban annak időpontját helytelenül határozta meg 2003. augusztus 13. napjában. Az V. r. vádlott előzetes letartóztatására vonatkozó iratok alapján megállapítható, hogy az V. r. vádlottat 2003. augusztus 29. napján tartóztatták le, így ezen iratok alapján az elkövetési idő a tényállásban – és az indokolás megjelölt bekezdéseiben

is – helyesbíthető volt. Az elsőfokú bíróság az ítélet 681. oldal első bekezdésében is rögzítette, hogy V. r. vádlott pénzváltásra, illetve pénzkölcsönzésre vonatkozó hatósági engedély nélkül, haszonszerzési céllal (azaz üzletszerűen) végzett ilyen tevékenységet 2000. szeptember 20. és 2003. augusztus 13. napja között.

[60] Az elkövetési idő kezdetének helyesbítésével a tényállás megalapozottá vált, és irányadó volt a másodfokú eljárásban is. Az elsőfokú bíróság a tényállást terhelt5 ténybeli beismerő vallomásán túl tanú1, tanú2, tanú3, tanú4, tanú5 tárgyaláson felolvasott nyomozati, valamint az alapeljárásban tett vallomásaira, tanú6 tárgyaláson tett vallomására, továbbá a számlaszerződésekre, bankszámlák számlaforgalmára vonatkozó adataira, valamint a bank1-től és a pénzügyi szervezetétől beszerzett dokumentumokra, az érintett gazdasági társaságok cégnyilvántartási adataira alapozta. Indokolási kötelezettségének maximálisan eleget tett, melynek során számot adott a tényállás megállapításához alapul szolgáló bizonyítékokról, azok értékeléséről, melynek alapján a másodfokú bíróság számára ellenőrizhető volt a logika szabályai szerinti mérlegelési tevékenysége is. Megállapításaival a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

[61] A megalapozott tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést terhelt5 V. r. vádlott büntetőjogi felelősségére. A jogi indokolás körében kiegészítést nem igénylő módon feltüntette és részletezte a pénzügyi szolgáltatásra és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó irányadó jogszabályokat is.

[62] Mint ahogyan korábban az ítéltábla kifejtette, a hivatkozott AB határozatban írtak szerint a II/a tényállásban rögzített, elévült bűncselekményt a büntethetőség szemszögéből az elévülés megállapításától kezdve úgy kell tekinteni, mintha eredetileg sem állt volna fenn e cselekményben a vádlott büntethetősége, ezért a VIII. tényállási pontban rögzített bűncselekmény elbírálása során a másodfokú bíróságnak állást kellett foglalnia az alkalmazandó büntető törvényről is. Mindez összhangban álló az irányadó bírói gyakorlattal is, miszerint, ha akár az elkövetéskor, akár az elbíráláskor hatályos törvény alapján valamely bűncselekmény elévült, az adott cselekmény tekintetében e törvény alkalmazásának és az eljárás megszüntetésének van helye, és a fennmaradó cselekmény vonatkozásában kell ismét a Btk. 2. §-a szerint az alkalmazandó büntető törvény vonatkozásában a vizsgálatot elvégezni (BH1995. 72., BH2021. 128.), és az alkalmazandó büntető törvényről határozni. Ebben az esetben nem valósul meg a büntető törvények vegyes alkalmazása.

[63] A jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette a bűncselekmény elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. tv. 298/D §-a szerint 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő, az elbíráláskor hatályos Btk. 408. §a) pontja alapján e bűncselekmény 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Az általános szabályokra is figyelemmel a kedvezőbb büntetési tételre tekintettel terhelt5 V. r. vádlott VIII. pontban megjelölt cselekménye vonatkozásában tehát az elbíráláskor hatályos büntető törvény eredményez kedvezőbb elbírálást.

[64] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a cselekményt törvényesen minősítette a Btk. 408. § a) pontja szerinti jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének.

[65] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[66] A Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési cél, a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmények elkövetőivel szemben olyan mértékű büntetés kiszabása szükséges, mely kellően biztosítja az egyéni és az általános megelőzést, előmozdítja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást. A kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[67] Az elsőfokú bíróság a büntetés-kiszabási körülményeket nagyrészt helyesen tárta fel, azok kiegészítése lényegében az elsőfokú ítélet kihirdetését követően bekövetkezett változások miatt szükséges.

[68] A büntetés kiszabása körében nyomatékos enyhítő körülményként kell értékelni a bűncselekmény elkövetése óta eltelt tetemes, az elévülési időt többszörösen meghaladó időn felül az elsőfokú határozat kihirdetése óta bekövetkezett, az elévülési időt szintén meghaladó időmúlást. terhelt5 V. r. vádlott ezen felül a bűnügyi nyilvántartás adatai szerint büntetlen, amelyet szintén enyhítő körülményként kell értékelni.

[69] A cselekmény büntetési tételben meghatározott tárgyi súlya is változott a cselekmény elkövetése óta, az nem tekinthető már jelentősnek, továbbá nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az V. r. vádlottal szemben az eljárás részbeni megszüntetésére tekintettel nem halmazati büntetés kiszabására került sor. A cselekmény tárgyi súlyát, továbbá az így kiegészített és helyesbített enyhítő és súlyosító körülményeket együttesen értékelve az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a közel 20 éves időmúlás mellett, a vádlott terhére rótt 3 évi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt terhelt5 V. r. vádlott esetében a büntetési célok szabadságvesztés büntetés kiszabása nélkül is elérhetők, ezért a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdését alkalmazva az 50. § alapján pénzbüntetést szabott ki, melynek napi tételeinek számát a cselekmény tárgyi súlyához igazította, míg az egy napi tétel összegét a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz mérten állapította meg.

[70] terhelt5 V. r. vádlott az eljárás során előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben volt. Az ítéltábla a Btk. 92. § (1), (2) és (3) bekezdés d) pontja alapján rendelkezett az előzetes fogvatartás és a meghatározott ingatlan engedély nélküli elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletnek megfelelő házi őrizet pénzbüntetésbe történő beszámításáról, melynek eredményeként a pénzbüntetést teljes egészében lerovottnak tekintette.

[71] Az elsőfokú bíróság a vagyonelkobzást a vádlottal szemben a II/a tényállás kapcsán alkalmazta. Az ítéltábla az V.r. vádlott terhére rótt ezen cselekmény vonatkozásában azonban az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 607.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a Be. 567.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott okból vele a szemben az 1978. évi IV. törvény 303/A.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás vétsége miatt folyamatban lévő eljárást megszüntette. Kétségtelen, hogy a Be.

569.§ (1) bekezdése szerint az eljárásnak a Be. 567.§ (1) bekezdés a), f) és g) pontja alapján történt megszüntetése esetén a bíróság ügydöntő végzésben elkobzást, vagyoneklobzást vagy elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételét rendelhet el, illetve a Be. 607.§ (2) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság az eljárást azért szüntette meg, mert a vádlott büntethetősége megszűnt, az elsőfokú bíróság ítéletének az elkobzásra, vagyoneklobzásra, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételére és a polgári jogi igény megállapítására vonatkozó rendelkezését hatályban tartja, ha ezekre nézve nem jelentettek be fellebbezést.

[72] Az ítéltábla álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság vagyoneklobzásra vonatkozó ítéleti rendelkezésének hatályban tartására, illetve vagyoneklobzás alkalmazására azonban e jogszabályhelyek alapján sem kerülhetett sor.

[73] Tekintettel arra, hogy a védői fellebbezés felmentésre, illetve a vagyoneklobzás mellőzésére irányult, a Be. 607.§ (2) bekezdésében írt rendelkezés nem volt alkalmazható, az intézkedés törvényességét a másodfokú bíróságnak a Be. 569.§ (1) bekezdésében írtakra figyelemmel kellett vizsgálnia.

[74] A Be. 569.§ (1) bekezdése valóban lehetőséget biztosít a vádlottal szemben bekövetkezett büntethetőséget megszüntető okból történt eljárást megszüntető rendelkezés mellett elkobzás, vagyoneklobzás vagy elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele intézkedések alkalmazására, ezen intézkedésekre azonban ez esetben is csak akkor kerülhet sor, ha alkalmazásuk anyagi jogi feltételei – jelen esetben az, hogy a vádlott terhére rótt bűncselekménnyel összefüggésben gazdagodott – a büntetőjogi felelősség megállapítása nélkül, a vádirati – jelen esetben az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tényállás megalapozottságától függetlenül kétséget kizáróan megállapíthatók. /ennek alapján lehetséges pl. lőfegyver, kábítószer stb. elkobzása az eljárás megszüntetése mellett is/. Miután azonban a jelen esetben a terhelt büntetőjogi felelősségéről, így bűncselekmény megvalósulásáról az időközben előállt eljárási akadály miatt ítéleti bizonyossággal állást foglalni nem lehetett, a Be. 607.§ (1) bekezdésében írt hatályon kívül helyezési ok bekövetkezése a további eljárásnak és e tényállásrész érdemi felülbírálatnak egyaránt akadályát képezte, a vádlott pénzmosási cselekményének megvalósulása, az azzal kapcsolatos vádirati tényállás megalapozottsága sem volt a továbbiakban vizsgálható, így ítéleti bizonyossággal nem lehetett állást foglalni abban sem, hogy a vádlott e körben valóban követett-e el bűncselekményt és azzal összefüggésben a gazdagodott-e, azaz a vagyoneklobzás törvényi feltételei fennállnak-e. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vagyoneklobzás mellőzéséről határozott.

[75] A másodfokú bíróság a Be. 561. § (2) bekezdés a) pontja alapján pontosította a vádlott által az eljárás során előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött időket, feltüntette a b) pont alapján az V. r. vádlott jelenlegi tartózkodási helyét, valamint a Be 561. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően az ítélet bevezető részében kiegészítette a tárgyalási határnapokat.

[76] Az elsőfokú ítélet az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további kérdésekben – így az eljárás során lefoglalt bűnjelekről való rendelkezés, a bűnügyi költség megfizetésére kötelezés vonatkozásában – hozott döntése törvényes.

[77] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét Be. 606. § (1) bekezdés alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[78] A vádlott a pénzbüntetés napi tételeinek számát meghaladóan volt letartóztatásban, házi őrizetben, valamint az ezek elrendelését megelőzően őrizetben, ezért az ítéltábla tájékoztatta a kártalanítás lehetőségéről a Be. 455. § (7) bekezdése alapján.

[79] A jogorvoslati lehetőségre vonatkozó rendelkezés a Be. 615. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2021. december 9.

Dr. Szalai Géza s.k.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: